

терміну придатності лікарських засобів, оформляти відповідний паспорт якості та ін.

Висновок. Проблема формування професійної практичної підготовки провізорів є актуальною. Тому створення навчально-практичних центрів є важливою складовою успішної підготовки майбутніх провізорів, результатом якої є професійне володіння практичними навиками під час складання державної атестації. Майбутні провізори послідовно, грамотно та раціонально виконують завдання, пов'язують практику з теорією, вільно справляються з виконанням практичних завдань, пояснюють прийняті рішення, демонструють різносторонні навика і прийоми виконання практичних робіт.

Література

1. Бойчук І. Д. Дидактичні умови та критерії підготовки фармацевтів / І.Д. Бойчук // Сьогодення та майбутнє фармації : тези доповідей всеукр. конгресу „Сьогодення та майбутнє фармації”, (м. Харків, 16–19 квітня 2008 р.) / ред. кол. В.П. Черних та ін. – Х.: Вид-во НФаУ, 2008. – С. 603.

2. Грицик А.Р., Сікорин У.Б. Самостійна робота студентів у контексті Болонського процесу // «Досвід впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах України III-IV рівнів акредитації»: наук.-практ. конф. (Івано-Франківськ 28 березня 2012 р.). – Вид-во ІФНМУ, 2012. – С. 21-23.

3. Грицик А.Р., Рушак Н.І., Сікорин У.Б. Матеріали до проведення державної атестації випускників фармацевтичного факультету Івано-Франківського національного медичного університету з дисципліни "Фармацевтична хімія". – Івано-Франківськ: ПП Голіней О.М., 2014. – 108 с.

УДК 378.147.091.3.016:61

ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВНИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ В МЕДИЧНІЙ ГАЛУЗІ

Губарь А.О., Бачурін Г.В., Бачурін В.І., Довбиш М.А.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: проблемно-орієнтовний метод навчання, мотивація, самостійна робота студента, міждисциплінарна координація.

Вступ. На даному етапі освітнього процесу багато медичних вищих навчальних закладів (ВНЗ) переходять на проблемно-орієнтоване навчання (PBL-Problem-Based Learning).

Мета. Надати аналіз викладання дисципліни з застосуванням проблемно-орієнтованого навчання.

Основна частина. Даний метод призначений для стимулювання вивчення традиційних фундаментальних дисциплін з клінічної точки зору. Також акцентується додаток принципів базисних наук до клінічних ситуацій. Зазвичай з матеріалом знайомляться при самостійному навчанні, і він

обговорюється в малих групах (9-13 студентів) з викладачем. Навчальні програми та курси, побудовані за принципом проблемно-орієнтованого навчання (PBL), зазвичай акцентуються на навчальному процесі, навчанні тому, як вчитися, відповідальності студентів за своє власне навчання і розвитку уміння навчатися протягом усього життя. Однак між програмами є істотні відмінності, які впливають на оцінку. Найбільш важливим є навчання тому, як застосовувати загальні принципи в проблемно-орієнтованих ситуаціях; при цьому викладачі забезпечують мінімальне керівництво, а студенти мають максимальні можливості для дослідження.

Проблемне навчання – це така організація навчальних занять, яка припускає створення під керівництвом викладача проблемних ситуацій і активну самостійну діяльність учнів по їх вирішенню, в результаті чого і відбувається творче оволодіння професійними знаннями, навичками і вміннями та розвиток розумових здібностей.

В освіті вищої школи України виникла необхідність впровадження проблемного навчання студентів у ВНЗ. Пов'язано це з вимогами сучасних реалій, що диктуються самим життям, оскільки ця методика навчання дозволяє студентам розвивати самостійність, а значить, вчить приймати потрібне рішення в тих чи інших ситуаціях. Самостійність формує відповідальність. У цьому контексті необхідно розглянути як позитивні, так і негативні сторони проблемного навчання.

Пріоритети полягають в наступному: посилення ролі самостійного освіти; підвищення рівня засвоєння практичних навичок; акцент не на факті, а на змісті; міжособистісні відносини і робота в колективі; мотивація до навчання.

Недоліки: метод в найменшій мірі застосований при формуванні практичних умінь і навичок, ніж при традиційному навчанні; вимагає більших витрат часу для засвоєння одного і того ж обсягу знань, ніж при традиційному підході. І це є однією з основних причин домінування традиційного методу навчання над проблемно-орієнтованим навчанням.

Тому необхідно комбінування різних методів навчання в освітньому процесі, бо однобокість може призвести до серйозних наслідків у підготовці конкурентоспроможного фахівця не тільки в сфері охорони здоров'я.

На жаль, ефективному впровадженню проблемно-орієнтованого навчання в навчальний процес в даний час перешкоджає те, що викладач досі є джерелом інформації і не виконує функції координатора, а також відсутність у багатьох викладачів навичок консультативної роботи і практики ведення інформаційного пошуку.

Саме постановка проблеми або проблемної задачі сприяє розвитку свідомого, мотиваційного підходу до навчання. Проблемно-орієнтоване навчання призводить до формування навичок самоорганізації, самонавчання

і самоконтролю, тобто підвищує рівень свідомого ставлення до придбання професійних знань і умінь і особистісних якостей майбутнього лікаря.

Постановка проблеми при розгляді клінічного випадку урологічного хворого дозволяє студентам самим визначити ту область знань у діагностиці, яка необхідна їм для вирішення клінічного випадку. Завдання викладача при цьому правильно націлити студентів на визначення меж цієї області, за межами яких закінчується їх компетенція, і виникають проблемні питання. Враховуючи обмеженість у часі, необхідно, щоб студенти сформулювали проблемні питання в рамках програми інтегрованого навчання. У цьому, на наш погляд, і полягає педагогічна майстерність викладача як т'ютора. Особливістю роботи зі студентами при вирішенні клінічного випадку полягає в тому, що необхідно залучити всіх студентів в обговорення проблеми, створити таку робочу атмосферу, при якій думка кожного, навіть помилкова, буде прийнята на розгляд всією групою. У даній ситуації викладач виступає не як джерело інформації, а як координатор пізнавальної діяльності студентів. Розгляд клінічного випадку урологічного хворого проводиться перед рубіжним контролем, коли вже розібрані всі теми. Обговорення проблемних питань, винесених студентами на самостійний розбір можна провести в день рубіжного контролю, на самому початку заняття, що дозволить ще більше закріпити вивчений матеріал. Такий розподіл по часу дозволяє студентам використовувати знання, отримані на інших дисциплінах модуля, що суттєво зміцнює міжкафедральні та міждисциплінарні зв'язки.

Висновки. Враховуючи, що багато кафедр використовують аналогічні методи навчання, необхідно здійснити чітку координацію планів проведення таких занять між різними дисциплінами, доопрацювати сам процес впровадження даної методики в навчальний процес і постійно підвищувати майстерність кожного викладача.

Таким чином, саме постановка проблеми або проблемної задачі сприяє розвитку свідомого, мотиваційного підходу до навчання. Проблемно-орієнтоване навчання призводить до формування навичок самоорганізації, самонавчання і самоконтролю, тобто підвищує рівень свідомого ставлення до придбання професійних знань, умінь і особистісних якостей майбутнього лікаря.

УДК 378.147.02.016:615.01

МЕТОДОЛОГІЯ ПРОБЛЕМНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ ДО ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ У ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Демченко В.О., Рижов О.А.

Запорізький державний медичний університет

Ключові слова: проблемно-орієнтований підхід, онтологія, фармацевтична діяльність.